

ยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๘

วิสัยทัศน์

จัดการศึกษาโดย “ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง” มุ่งกระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมทั้งในเมืองและชนบท พร้อมจัดการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับทุกคน การศึกษาจะนำไปสู่การสร้างเสริมความเข้มแข็งของประชาชน ประชาชนที่เข้มแข็งและมีความรู้คือทุนที่มีพลังในการต่อสู้กับความยากจน

พันธกิจ

๑. จัดการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับเด็ก เยาวชน ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสทุกคน เพื่อให้เท่าเทียมกันทุกแห่งไม่ว่าในเมือง หรือชนบท ไม่ว่าจะจัดโดยรัฐหรือเอกชน ตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ และเทียบเท่า

๒. พัฒนานักศึกษาไทยให้เป็นมืออาชีพ เป็นพลเมืองโลกที่ทันสมัย มีทักษะหลากหลาย มีความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกได้ และอยู่ร่วมกันเป็นสังคมที่วางอยู่บนฐานความรู้ ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ขึ้นไป โดยเฉพาะระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา

กรอบแนวคิดการพัฒนาศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งพัฒนาศึกษาภายใต้กรอบแนวคิดหลักของคุณภาพและความเท่าเทียม รวมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน นักศึกษาเป็นสำคัญ

โดยขยายโอกาสทางการศึกษา ดังนี้

๑. โอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อสามารถได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน

๒. โอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน นักเรียน นักศึกษาสามารถเข้าเรียนได้โดยไม่ขึ้นกับฐานะของผู้ปกครอง

๓. โอกาสในการเพิ่มพูนและฝึกฝนทักษะ นักเรียน นักศึกษาทุกคนสามารถเติบโตได้ในโลกที่เป็นจริงผ่านการเรียนรู้บนฐานกิจกรรม (Activity-Based Learning)

๔. โอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยใช้เทคโนโลยี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ ศูนย์วัฒนธรรม และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ

แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

กระทรวงศึกษาธิการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตามแนวทางต่อไปนี้

๑. โดย “ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง” ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพสามารถพัฒนาสมอง สร้างจินตนาการได้อย่างไม่มีขีดจำกัด และได้รับการดูแลอย่างรอบด้านประหนึ่งลูกหลานในครอบครัว

๒. โดยดูแลครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ดังญาติพี่น้อง เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ และมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ

๓. โดยบริหารจัดการทุกระดับอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ ไม่มีการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ยุทธศาสตร์และชุดโครงการสำคัญ (Flagship) ระดับกระทรวง

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งมั่นพัฒนาการศึกษาในช่วง พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๘ ด้วยยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของคณะรัฐมนตรี ซึ่งนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงต่อรัฐสภา ๗ ประการ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับทุกประเภท โดยมุ่งเน้นเป้าหมายคือ นักเรียนเป็นศูนย์กลาง

ชุดโครงการสำคัญ (Flagship)

๑. ชุดโครงการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา
๒. ชุดโครงการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาทุกระดับทุกประเภทโดยมุ่งเน้นหลักสูตรที่สามารถพัฒนาการวิเคราะห์และมองภาพรวม ยกเลิกการศึกษาแบบท่องจำ และมุ่งสู่กระบวนการทัศน์ใหม่โดยการจัดบริการทางการศึกษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Education) รวมถึงมีการวัดผลที่ทันสมัยและได้มาตรฐาน
๓. ชุดโครงการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยเริ่มต้นที่ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน
๔. ชุดโครงการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทุกระดับทุกประเภท
๕. ชุดโครงการจัดให้มีครูดีและครูสอนภาษาให้เพียงพอในทุกห้องเรียน
๖. ชุดโครงการจัดให้โรงเรียนมีคุณภาพใกล้เคียงกันทั้งในเมืองและชนบท
๗. ชุดโครงการจัดให้มีสถาบันอาชีวศึกษาที่สามารถค้นหาความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในทุกพื้นที่
๘. ชุดโครงการพัฒนานักศึกษาระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษาให้เป็นมืออาชีพที่สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล
๙. ชุดโครงการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม
๑๐. ชุดโครงการปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหารการศึกษา
๑๑. ชุดโครงการเตรียมความพร้อมสถานศึกษาเพื่อรองรับภัยพิบัติทางธรรมชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม

ชุดโครงการสำคัญ (Flagship)

๑๒. ชุดโครงการกระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมทั้งในเมืองและชนบท
๑๓. ชุดโครงการทุนการศึกษาสานฝันนักเรียนไทยไปเรียนต่างประเทศ “หนึ่งอำเภอ หนึ่งทุน”
๑๔. ชุดโครงการสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวัยอย่างมีคุณภาพ
๑๕. ชุดโครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบสุขอนามัยในโรงเรียน “หนึ่งโรงเรียน หนึ่งพยาบาล”
๑๖. ชุดโครงการสนับสนุนการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ สร้างห้องการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) ซึ่งจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) เพื่อสร้างสังคมฐานความรู้ (Knowledge-based Society)
๑๗. ชุดโครงการลดข้อจำกัดของการเข้าถึงการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา

๑๘. ชุดโครงการเรียนรู้ตลอดชีวิต สำหรับคนไทยที่ไม่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ สามารถเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ รวมทั้งเข้าเรียนเพิ่มเติมในระบบหรือนอกระบบให้จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ได้ภายใน ๑ ปี เพื่อให้ทันโลกและทันลูกหลาน

๑๙. ชุดโครงการจัดการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท และสร้างหลักประกันโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การปฏิรูปครู เพื่อยกฐานะครูและวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง

ชุดโครงการสำคัญ (Flagship)

๒๐ ชุดโครงการปรับปรุงระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนครู

๒๑ ชุดโครงการพัฒนาระบบความก้าวหน้าของครู

๒๒ ชุดโครงการจัดระบบการศึกษาและฝึกอบรมครูอย่างเข้มให้มีคุณภาพ โดยมุ่งให้ครูเป็นผู้สนับสนุนชี้แนะแนวทางให้กับนักเรียน (Facilitator)

๒๓ ชุดโครงการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ สร้างโอกาสให้กับครู

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และการฝึกอาชีพ

ให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

ชุดโครงการสำคัญ (Flagship)

๒๔. ชุดโครงการจัดระบบการสร้างประสบการณ์ระหว่างเรียนอย่างเหมาะสม เช่น โครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix-it center)

๒๕. ชุดโครงการเรียนก่อนผ่อนทีหลัง ส่งคืนเมื่อมีรายได้ (Income Contingency Loan Program)

๒๖. ชุดโครงการสนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียน

๒๗. ชุดโครงการส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน “กองทุนตั้งตัวได้”

๒๘. ชุดโครงการสนับสนุนให้ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำได้ทันที โดยความช่วยเหลือระหว่างแหล่งงานกับสถานศึกษา “เรียนจบ พบงาน”

๒๙. ชุดโครงการจัดศูนย์ฝึกอาชีพในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะให้ตรงกับตลาดแรงงาน และบ่มเพาะผู้ประกอบการใหม่

๓๐. ชุดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้เกิดการศึกษาที่ทัดเทียมกับนานาชาติ

ชุดโครงการสำคัญ (Flagship)

๓๑. ชุดโครงการจัดให้มีระบบจัดการความรู้รองรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อการศึกษา อาทิ แหล่งข้อมูลกลางที่เป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

๓๒. ชุดโครงการพัฒนาครูเพื่อให้อาจจัดการเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์แบบพกพา

๓๓. ชุดโครงการขยายเทคโนโลยีสารสนเทศเชื่อมโยงทางการศึกษาและอินเทอร์เน็ตไร้สาย

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การสนับสนุนการพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ

ชุดโครงการสำคัญ (Flagship)

๓๔. ชุดโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยให้มุ่งผลิตนักศึกษาสู่การเป็นพลเมืองโลกที่ทันสมัย มีทักษะหลากหลายและสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

๓๕. ชุดโครงการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายของนักศึกษาเพื่อเพิ่มโอกาสของนักศึกษาให้มีคุณภาพระดับโลก

๓๖. ชุดโครงการสนับสนุนงานวิจัยทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคม

อาเซียน

ชุดโครงการสำคัญ (Flagship)

๓๗. ชุดโครงการสร้างความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๓๘. ชุดโครงการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษากับภาคเอกชนเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอตามความต้องการของภาคการผลิตและบริการ
